

Bruxelles, 8. lipnja 2022.
(OR. fr)

9874/22

**Međuinstitucijski predmet:
2021/0213(CNS)**

**FISC 127
ECOFIN 577
ENER 273
ENV 567
CLIMA 262**

NAPOMENA O TOČKI „A”

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Vijeće
Predmet:	Prijedlog direktive Vijeća o restrukturiranju sustava Unije za oporezivanje energenata i električne energije (preinaka) – izvješće o napretku

U izvješću o napretku navedenom u Prilogu ovoj napomeni iznose se stajališta predsjedništva o trenutačnom stanju i o napretku u razmatranju navedenog prijedloga koji je ostvaren u prvoj polovici 2022.

Nakon sastanka Odbora stalnih predstavnika 8. lipnja, Vijeće (ekonomski i financijski poslovi) poziva se da na jednom od predstojećih sastanaka kao točku „A” dnevnog reda primi na znanje izvješće predsjedništva o napretku iz Priloga ovoj napomeni.

I. UVOD

1. Komisija je 14. srpnja 2021. podnijela Prijedlog direktive Vijeća o restrukturiranju sustava Unije za oporezivanje energenata i električne energije (preinaka)¹ (dalje u tekstu „Prijedlog direktive o oporezivanju energije”).
2. Prijedlog direktive o oporezivanju energije dio je paketa „Spremni za 55 %”², čiji je cilj provedba ambicioznih ciljeva EU-a u pogledu smanjenja emisija za najmanje 55 % do 2030. u odnosu na razinu iz 1990. te postizanje klimatske neutralnosti do 2050. Paket se sastoji od niza međusobno povezanih prijedloga kojima se nastoji postići isti cilj: osigurati pravedna, konkurentna i zelena tranzicija do 2030. i nakon toga. Obuhvaća niz područja politika i gospodarskih sektora: klimu, energiju i goriva, promet, zgrade, uporabu zemljišta i šumarstvo.
3. Ciljevi su Prijedloga direktive o oporezivanju energije sljedeći:
 - (a) uspostava prilagođenog okvira kojim će se doprinijeti postizanju ciljeva Unije za 2030. i klimatskoj neutralnosti do 2050. u kontekstu europskog zelenog plana. Riječ je o usklađivanju oporezivanja energenata i električne energije s energetske, okolišne i klimatske politikama EU-a, čime će se ujedno doprinijeti radu EU-a na smanjenju emisija;
 - (b) uspostava okvira kojim se štiti i poboljšava unutarnje tržište EU-a putem ažuriranja opsega oporezivih energenata i strukture stopa te racionalizacijom primjene oslobođenja od poreza i smanjenja poreza u državama članicama; i
 - (c) očuvanje kapaciteta za ostvarivanje prihoda za proračune država članica.

¹ 10872/21.

² 10849/21.

4. Komisija smatra da bi se ti ciljevi ostvarili prelaskom s oporezivanja na temelju količine na oporezivanje na temelju energetskeg sadržaja, utvrđivanjem rangiranja stopa prema njihovoj okolišnoj učinkovitosti i ograničavanjem poticaja za upotrebu fosilnih goriva. U skladu s tim rangiranjem, konvencionalna fosilna goriva, kao što su plinsko ulje i benzin, oporezivali bi se po najvišoj stopi, a električna energija po najnižoj stopi.
5. Komisija je 11. rujna 2019. objavila izvješće³ o evaluaciji Direktive o oporezivanju energije, u kojem je istaknula da se postojećim pravilima ne doprinosi novom regulatornom okviru ni strateškim ciljevima EU-a u području klime i energetike. Vijeće ECOFIN odobrilo je 5. prosinca 2019. zaključke o okviru EU-a za oporezivanje energije⁴, u kojima se naglašava važna uloga usklađivanja oporezivanja energije s pomoću navedene direktive u osiguravanju pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta. Vijeće je isto tako podržalo ažuriranje pravnog okvira za oporezivanje energije, kojim se doprinosi ostvarivanju širih ciljeva gospodarske i okolišne politike EU-a. U zaključcima se Komisiju poziva da osigura da se prijedlozi u potpunosti procjenjuju u pogledu njihovih gospodarskih, društvenih i okolišnih troškova i koristi. Komisija je u svrhu pripreme Prijedloga direktive o oporezivanju energije provela javno savjetovanje⁵.

³ 12153/19.

⁴ 14608/19.

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12227-Revision-of-the-Energy-Tax-Directive-/public-consultation_hr

II. TRENUTAČNO STANJE

6. Na neformalnom sastanku Radne skupine za porezna pitanja (Radna skupina na visokoj razini) 20. i 21. srpnja 2021., koji je bio posvećen „budućim izazovima u području oporezivanja”, delegacije su na radnoj sjednici naslovljenoj „Porezni aspekti zelenog plana” već mogle iznijeti svoja preliminarne mišljenja o ulozi oporezivanja u zelenoj tranziciji. Komisija je 22. srpnja 2021. predstavila Prijedlog direktive o oporezivanju energije Odboru stalnih predstavnika (dio 2.).
7. Tehničke rasprave u okviru Radne skupine za porezna pitanja (neizravno oporezivanje – trošarine / oporezivanje energije) pokrenute su 9. rujna 2021. Na tom je sastanku Komisija predstavila i Prijedlog i procjenu učinka.
8. Na sastanku Radne skupine na visokoj razini 23. rujna 2021. slovensko predsjedništvo obavijestilo je delegacije o trenutačnom stanju, planiranom radu i svojoj namjeri da tijekom mandata ostvari što veći napredak u vezi s tim predmetom.
9. Tehničko preispitivanje Prijedloga u okviru Radne skupine za porezna pitanja nastavljeno je analizom pojedinačnih članaka 6. i 20. listopada te 15. i 24. studenoga 2021. Prvi krug analize svih članaka dovršen je 24. studenoga 2021.
10. Postavljena su brojna pitanja o različitim aspektima Prijedloga, kao što su prelazak s oporezivanja na temelju količine na oporezivanje na temelju energetske sadržaja, uvođenje rangiranja stopa prema njihovoj okolišnoj učinkovitosti, oporezivanje novih proizvoda, indeksacija najnižih stopa, tretman zrakoplovnog i pomorskog sektora te poveznice s drugim predmetima iz paketa „Spremni za 55 %”.

11. Na sastanku Radne skupine na visokoj razini 25. studenoga 2021. slovensko predsjedništvo obavijestilo je delegacije o rezultatima rada i napretku u vezi s tim predmetom, među ostalim i u kontekstu paketa „Spremni za 55 %”. Vijeće ECOFIN 7. prosinca 2021. kao točku „A” primilo je na znanje izvješće predsjedništva o napretku u pogledu prijedlogâ iz paketa „Spremni za 55 %” kojima se bavilo Vijeće ECOFIN, među ostalim i u pogledu Prijedloga direktive o oporezivanju energije.⁶
12. Na sastanku Radne skupine na visokoj razini za porezna pitanja održanom 6. siječnja 2022. francusko predsjedništvo potvrdilo je da će predano nastaviti s radom na tom važnom predmetu kako bi se osiguralo zajedničko razumijevanje tehničkih odredaba nacrtâ teksta i njegovih učinaka na oporezivanje energenata i električne energije na kraju prijelaznog razdoblja. Sastanci Radne skupine za porezna pitanja tijekom francuskog predsjedanja održani su 10. siječnja, 11. veljače, 10. ožujka, 8. travnja, 2. svibnja i 1. lipnja 2022.
13. Analizom je obuhvaćen cijeli Prijedlog, a rad je podijeljen na četiri bloka tema: 1. opseg oporezivih proizvoda i pristup na temelju energetskog sadržaja, struktura stopa na kraju prijelaznog razdoblja, energija iz obnovljivih izvora; 2. najniže razine oporezivanja i sadržaj poreznih kategorija, struktura stopa u 2023., prijelazna razdoblja i indeksacija; 3. državne potpore i promet; 4. industrija, poljoprivreda, ribarstvo i kućanstva. Na temelju detaljnih razmjena mišljenja u okviru Radne skupine, francusko predsjedništvo delegacijama je dostavilo djelomične kompromisne tekstove o prvim dvama blokovima.

⁶ 14574/21.

14. Francusko predsjedništvo dostavilo je Radnoj skupini osnovne informacije i tehničke napomene po temama. Te su napomene prosljeđene delegatima prije sastanaka kako bi se predstavila analiza odredaba, olakšale rasprave i prikupila stajališta država članica koja služe kao temelj za izradu nacrtu kompromisnog teksta o prvim dvama blokovima. Razmjene su delegacijama omogućile da bolje razumiju odredbe Prijedloga i način na koji će on funkcionirati u praksi. Ostvaren je i konkretan napredak u razumijevanju pitanja obuhvaćenih Prijedlogom, posebno u pogledu opsega oporezivih proizvoda, povezanosti s horizontalnim pravilima o trošarinama (Direktiva Vijeća 2020/262 od 19. prosinca 2019.), sadržaja poreznih kategorija proizvoda i njegova ažuriranja, praktičnih posljedica pristupa utemeljenog ga energetsom sadržaju, posebno u pogledu oporezivanja mješovitih proizvoda, opsega prijelaznog razdoblja i indeksacije najnižih stopa. Francusko predsjedništvo nastojalo je osigurati veću usklađenost s drugim direktivama iz područja energije, ponajprije u pogledu definicija i pragova, i to posebno sa sljedećim direktivama koje se trenutačno revidiraju: Direktivom 2018/2001 od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora i Direktivom 2012/27 od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti. O povezanosti Direktive i pravila o državnim potporama dodatno se raspravljalo sa službama Komisije.
15. Na temelju dosad održanih rasprava o Prijedlogu direktive o oporezivanju energije, francusko predsjedništvo smatra da države članice ne osporavaju ciljeve Prijedloga direktive o oporezivanju energije, ali da važnost pridaju očuvanju konkurentnosti EU-a i preispitivanju učinaka buduće direktive o oporezivanju energije na kućanstva, određene sektore djelatnosti i gospodarstvo u cjelini.
16. Francusko predsjedništvo pozdravlja interes država članica za produbljivanje rasprave o tom prijedlogu i smatra da će, s obzirom na njegovu složenost, biti potrebne daljnje tehničke rasprave u Radnoj skupini za porezna pitanja jer će delegacije morati raditi na mogućim kompromisnim rješenjima za brojna pitanja.

17. U tu svrhu bit će korisno dodatno razraditi sljedeće aspekte:
- (a) razgraničenje poreznih kategorija i najnižih razina oporezivanja, uključujući mogućnost da se na određene proizvode (kao što su plin i ukapljeni naftni plin) primjenjuje režim izuzeća;
 - (b) provedbu novih pravila o razvrstavanju kategorija proizvoda i „jednakoj razini oporezivanja” unutar iste kategorije proizvoda, uključujući predloženo ukidanje mogućnosti diferencirane porezne stope na plinsko ulje za komercijalnu uporabu u cestovnom prometu;
 - (c) brzinu provedbe novih pravila i ukidanja oslobođenja od poreza za zrakoplovni i pomorski sektor, uključujući ribarstvo, te najniže stope koje se primjenjuju na te sektore;
 - (d) tretman miješanih proizvoda, posebno mjerenje njihova energetskeg sadržaja;
 - (e) interakciju između pravila o državnim potporama (posebno Uredbe o općem skupnom izuzeću koja se trenutačno revidira) i buduće direktive o oporezivanju energije;
 - (f) povezanost s drugim predmetima iz paketa „Spremni za 55 %”, posebno s Direktivom o energiji iz obnovljivih izvora i Direktivom o energetskej učinkovitosti, koje su referenca za utvrđivanje energenata obuhvaćenih područjem primjene Direktive o oporezivanju energije;
 - (g) opseg uključivanja novih proizvoda u područje primjene Direktive.
18. Francusko predsjedništvo napominje da će države članice predano nastaviti rad na temelju Prijedloga Komisije. Međutim, u ovoj je fazi prerano za iznošenje konačnih primjedbi o sadržaju mogućeg kompromisnog dogovora s ciljem postizanja općeg pristupa Vijeća o tom zakonodavnom predmetu.
19. Europski gospodarski i socijalni odbor donio je svoje mišljenje 20. siječnja 2022.⁷, a Odbor regija 27. travnja 2022.⁸ Europski parlament još nije dostavio mišljenje.

⁷ 5615/22.

⁸ <https://webapi2016.COR.europa.eu/v1/documents/cor-2021-04801-00-00-ac-tra-hr.docx/content>

III. ZAKLJUČAK

20. U tom kontekstu francusko predsjedništvo poziva Vijeće da primi na znanje ovo izvješće s ciljem postizanja daljnjeg napretka u vezi s tim predmetom i nastavka rada na temelju dosadašnjeg napretka.
-